

Адыгэ Республикаэм и Правительствэ игъээт

Адыгэ къуаер республикэ закъор ары къызыщыдагъэкъын фитыщтхэр

**Мыш фэдэ унашьо ышыгъ Урысые Федерации-
ем и Аишъэрэ Хыыкум. Шъугу къэдгъэкы-
жын, нэмыкI шъольтырхэм ашыIэ предприяти-
хэм адыгэ къуаер къыдагъэкынымкIэ фиты-
ныгъэ зэрлахыгъэм емызэгъхэу ахэм хыыку-
мым зыфагъэзэгъагъ.**

Адыгэ къуаер къыдэзыйгъ-
къыхэрэм я Союз июристеү
Наталья Логуновам къызэ-
ретиуагъэмкэ, кассационнэ
тхъаусыхэ тхылъэу къыра-
хылыгъээр экономикэ юфы-
гъохэмкэ хыкүм коллегием
зэхиғыныр имышыгъалгъэу УФ-м
и Апшъэрэ Хыкүм ылъыти,
щылэ мазэм и 12-м ар зэкли-
гъэклюжыгъ.

Адыгэ Республикаэм и Лы-шъхэу Къумпыыл Мурат республикэм ибренд шъхьа/еу адыгэ къуаем хэхъоныгъеышыным мэхъанэшхо реты. Мы шхыныгъор нахъыбэу къыдэдъэкымэ, ащ епхыгъэльзэнкъом зэзериушъомбгъущыр къыхегъэщи. Ащ пaeадыгэ къуаер къыдэзыгъэ-

Кынхэрэм я Союз республика
кэм щызэхащагъ.

Адиге къуаер тиды зэрэшти зэльаш!эрэд кызыфагъэфедээз, илъэс пчъагъэхэм къак!оц ар нэмых! шъолъырхэм юф ашызыш!эрэ хъызмэтш!ап!эхэм къынагъяк!ынтыгъ. Специалист

стыбэмэ, цыиф къызэркюхэм зэралтытэрэмкээ, ишшүгъеки изэхэлтыкекли Адыгейм къыншидагъекырэм ар лъешэу текиыштыгь. «Адыгэ къуай» зытетхэгъе продукциер къыншидэгбъекын плъекышт за-къор тиеспублик ары. Аш фэдэ унашто блэкыгъе ильэс-сим ашыгъягь. Ау нэмыхы къыдэгъеклакюхэр ащ къемы-зэгъхэу хъыкумын зызэрэфа-гъезагъэр ары дэо тхылъым дъялса фэхүгъэр.

Хыкумым унашъоу ышын-
гъэм Республикин ифитыны-
гъэхэр кынхумагъэх ыкы нэ-
мык! шольтырхэм Ioф ашызы-
шэрэ предпрыятия 4-м къапкын-
рыкыгъэ зэмьзэгъыныгъэм ар-
клях фэхъуль.

— Республикаемкээ мый апэ рапшэу экономическое къэ-
klyanl. Дунаим щызэльашшэйзэ лъяпкъ шхыныгъо къыдэтэ гъэкъимэ, ар продукцие нэп-
цым щытыухъумэныр типшшэ-
рыль шхъба. УФ-м и Премьер-
министрэу Дмитрий Медведе-
вир Адыгейим зыщээм, Ады-
гейим ибренд шхъбаэу адыгэ-
куаем илшүгъе уасэ фишыгъ-
ыки тишихыныгъо шхъбаэ къэ-
тыухъумэн зэрэфаем дыригъэ-
штагь, — къыуагъ АР-м и
Башкортостан.

Лышхъэ.
Шъолъыр брендхэр зэлья-
гъэшIэгъэнхэмкIэ IэпыIэгъу

афэхъульгэенным фытегъэпсыхъэ-
гъэ пшъерыльэу УФ-м и Фе-
деральнэ ЗэлукIэ Федера-
циемкэ и Совет и Тхъама-
тэу Валентина Матвиенкэм се-
наторхэм афигъэуцугъэм зэ-
рэдьиргъаштэрэр КъумпIыл
Мурат къыуагъ. Брендуу «Ады-
гэ къуаем» республикэмкэ мэхъанешхо зэрилэр хигъэу-
нафыкынг.

— Тибрендэу «Адыгэ къуа-ер» тапэкли нахь зэлъашэнэр зэтпхырэр зеклоным хэхью-ныгъэхэр ышынхэр ыкчи мэккуу-мэшчим ильэнүүкъо зырызхэр ары. Мы уахътэм тикъэралыгъо къыщыдаагъэкъирэ гастрономическэ бренхэр штэхэмэ, адыгэ къуаер анахь зэлъашэрэмэ, агъэфедэрэмэ ашиш, а лъеныйкомкэ я 3-рэ чыпилэр ыыигъ. Ар къеушы-хъаты ильяс къэс республи-кэм адыгэ къуаем ифестивалэу щызехатщэрэм хэлажь-хэрэ цыфхэм япчыагъэ зэрхэххуагъэр, — къыуагъ Къумпыйд Мурат.

Күмпүлүк мурат.
2017-рэ ильэсүүм Адыгейм
адыгэ къоे тонн мин 12,8-рэ
къышыдаагъэкыгь, 2016-м егъеп-
шагъэмэ, а пчыагъэр процент
12-къа нахыыб.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам-

Бюджетым къышыдалытагъ

Адыгейм ипащхэм анаэ зыттыр муниципальнэ обра- зованиехэм язэтегъэпсыхъан. Мы ильэсэм бюджет пстэуми якъекуаплехэм а гухэльхэм апэлхъащт ахъщэр къа- хагъэкъышт.

Адыгэ Республикэм псео- льшынымкэ и Министерствэ къизэртигъемкэ, общественнэ чыплехэмрэ щагухэмрэ язэтегъэпсыхъан епхыгъэ юфшэнхэм мылькоу апэлхъащт «Джирэ уахътэм диштэрэ къалэр» зифилорэ федеральнэ проек- тэу анах мэхъанэ зератыхэ- рэм ашычым игъецкэн диштэр къыхагъэкъышт. Шъугу къэ- тэгъекъыжы: къэралыгъо про- граммэм мы ильэсэм муни- ципальнэ образовани 4 хэ- лэжъэшт. Ахэр: къалеу Мые- куапэ, Адыгэхъал, псэуплехэм Инэмрэ Яблоновскэмрэ.

Аш нэмыхкэу мы ильэсмыкэ Адыгэ Республикэм ибюджет къышыдалытагъ Республике

икъэлэ ыкы ирайон пстэуми язэтегъэпсыхъан епхыгъэ юф- шэнхэм апэлхъащт ахъщэ тедзэр. Гущылэм пае, общественнэ чыплехэмрэ щагухэмрэ

никэм ирайони 7-рэ — сомэ миллионы 5 зырыз.

*Адыгэ Республикэм и
Лышхъэ ипресс-къулыкъу*

Шъусакъ!

Адыгэ Республикэм хэгъэгу клоц юфхэмкэ и Министерствэ цыфхэм агу къегъэкъыжы гуцаф языгъешырэ пкъыгъо къызагъотыкэ зэрзекон фоехэр.

Аш фэдэ пкъыгъохэр транс- портым, фэтэр үупхэм, уч- режденихэм, цыфхэр жыгуяа зышиззэрхъоирэ чыплехэм къашагъотын альэкъышт.

Зыгорэм къыцгыупшагъэкэ шъузэнэгуерэ пкъыгъо общес- твеннэ транспортным къизи- жыгуяатэкэ, аш исхэм за- фэжъугъязы, ар зиер зэжку- гъаш. Зыми имьеу къызы- шъялхэм, водителым ашкэ маң э ежкугъэу.

Фэтэрбэу зэхэт унэ ихьа- плем дэжь гуцаф шъозыгъе- шырэ пкъыгъо горэ къызыу- жыгуяатэкэ, гүнэгъухэм ар

яямэ шъуяупч. Зыми имьеу къызычеклек, полицием ашкэ маң э ежкугъэу. Зыгорекэ аш фэдэ пкъыгъор учрежденихэм шъуапэ къызашифекэ, а уч- реждением иадминистрации е дежурнэм псынкэу зафэжку- гъаш.

Гуцаф шъозыгъешырэ пкъыгъо горэм шъузыри- хылхэм:

- зэктоцышумых, шъумы- гъекощ;
- ар зиер зэжкугъаш;
- зиер зышууфэмгъеу- нэфыкэ, полицием е патруль къулыкъоу къышуупблагъэм

ашкэ псынкэу маң э яжку- гъэу;

— шъукъэзыууухъэхэрэм гу- цаф шъозыгъешырэ пкъыгъо къызэржъутыгъэр ыкы а чыплэр ахэм къызэррабгынэн фаер яштуу;

— следственнэ-оперативнэ купыр къэсэфэ шъуеж.

Іалмэкхэм, къэмланхэм къагъэрэ пкъыгъохэр адэльян зерильекъыштэр зышышумыгъе- гъуш!

Ны-тыхэр, шъуиклалехэм ящылэнгъэрэ япсаунгъэрэкэ шшэдэкъижь зэрэшьухыэрэ джыри э шъугу къэтэгъэ- къижы. Урамым къыщаотыгъэ пкъыгъом ѿнашы къыздихын зерильекъыштэр шъуйлэццы- күхэм агурыжкугъалу. Гуцаф шъозыгъешырэ пкъыгъохэм благъэр шъумыкъуал ыкы шъумыл.

*Адыгэ Республикэм
хэгъэгу клоц юфхэмкэ и
Министерствэ ипресс-
къулыкъу*

Нэбгырэ 24-мэ къяузыгъ

Адыгэ Республикэм псаунгъэр къэхъумэгъэнимкэ и Министерствэ шьогъээ узым пшүукъошт вакцинэ мини 2 тедзэу джыри къышэфышт. Ведомствэм иминистрэ иапэрэ гуадзэу Галинэ Савенковам ар къыуагъ.

— Блэкыгъэ ильэсэм ыкъэхэм къящгэжъягъэу шьогъээ узым ыльэнхыкъо ѡ эпидемиологиет изытет Адыгейим къышызэшыкъуагъ. Блэкыгъэ ильэсичым къыкъоц шьогъээ узир къяузыгъэу республикэм алэрэу щагъенуфыгъ. Адыгейим ѿпсэухэрэ мыш ѿухумагъэхэх хүнхэм пае джыри нахыбэу вакцина зэд- гъэгъотышт. Ар къэтшэфынным пэлхъащт ахъщэр республике бюджетым къыххыгъ, — къыуагъ Галина Савенковам. Аш къызэриуагъэмкэ, мы

узым пшүукъошт вакцинэр ильэс 35-м нэс зынбыжхэр ары зыхальхъащтхэр. Ау ар къяузынным ишынагъо зиэхэм — медицинэ ыкы социальнэ юфышхэм, кэлэе гаджхэм — ильэс 55-м нэс прививкэ ашын альэкъышт.

Къызэрратырэмкэ, шьогъээ узир къяузыгъэу Адыгейим нэбгырэ 24-ре щагъенуфыгъ, ахэм ашыщуу нэбгыри 6-р кэлэцыкъуух. Ахэм прививкэ зэрэмышыгъагъэр министрэм игудзэ къыуагъ.

(Тикорр.).

Гъогогъу тлокым ехъурэ ахъщэ къуалхъэ ыштагъ

Адыгейимкэ медсоцэспертизэм ибюро ипэшагъэу хэбзэгъэуцугъэм димыштэу цыфхэм сэкъатныгъэ зэрийэр къэзыушыхъатырэ тхылтыр зыгъэпсыгъэ ыкы ахъщэ къуалхъэу сомэ мин 896-рэ айызыхыгъэм ыльэнхыкъо ѡ къызэриуагъгъэ уго- ловнэ юфыр зэхажыгъ.

Ахъщэ къуалхъэ гъогогъу 24-ре зыштэгъэ бзыльфыгъэр УФ-м иуголовнэ Кодекс ия 290-рэ статья къызэрэдильтэу агъэмисэ. Урысаем и След- ственнэ Комитет исследовен- нэ Гээлорышаплэу Адыгейим ѿпсэухэрэ юфыр зэхажыгъэм къызэрэшагъэмкэ, зэ- хэфынхэр окоюфхэх бзэдже- шлагъэм епхыгъэ нэмыхкэ лъэ- ныкъохэр агъенуфыгъэх.

Следствием зэрийтэрэмкэ, 2014-ре ильэсэм ишэкгъуу ѿублагъэу 2016-ре ильэсэм ишэкгъуу нэс бзыльфыгъэм сомэ мин 896-ре зытефэрэ къуалхъэ гъогогъу 24-ре айхыгъ. Хэбзэгъэуцугъэр ыука- зэ, экспертнэ процедурэхэр

(Тикорр.).

АПЭРЭ ТВОРЧЕСКЭ МЭФЭКІ ЗЭХАХЬЭР

Цыф-хъишъ: музыкант, фольклорист, пщынау

Зэльашэрэ Іэнэасэу, Адыгэ Республикаем инароднэ артистзу, РСФСР-м изаслуженнэ артистзу Лъэц-рыкъю Кимэ Хьамидэ ыкъор къызыыхъугъэр ильэс 75-рэ зэрэхъугъэм фэгъэхъыгъэ мэфэкі-концертным джары зэрджаагъэхэр. Ар зыгъэхъазырыгъэр, зигуцкъыр АР-м и Лъэпкъ тхылъеджапI ары.

Кимэ ицыфыгъе, итворчествэ, ипшынэ макъе зикласехэу, уасэ фэзышыхъэрэ ащ къышыззехъэхъагъэх. Къэлэ культурэм и Унэу «Гигантэм» изалышо цыфыр чээзерэгъафэштыгъэп. Алэрэ сатыр лъэгъупхэхэм атесых Лъэцэрьыкъю Кимэ игупсэхэм, илахьылхэм, иныбджгъухэм ащищхэр. Ишьхъэгъусэу Лъэцэрьыкъю Зурэ

66-у къыгъэшлагъэм щыщэу 50-р музыкэм зэрепхыгъагъэр, адыгэ лъэпкъ искуствэм илахьышо лъэныкъуабэкі зэрэхэлтыр кильэтхыгъ, щысэ зытепхынэу лъэж зэнъяжъ къызэригъенагъэр, ишү зэрэшхъальтэрэ, тиньжыкъиэхэм пщынэр, лъэпкъ ӏемэ-псымехэр зикласехэр непэ бэу зэрэхтхэр Кимэ ихъатырэу ыльтыгъ.

Мэфэкі зэхахъэм псальхэр къышашыгъэх искуствэхэмкі Адыгэ Республике кілэцыкъу еджапIэу Лъэцэрьыкъю Кимэ ыціэ зыхырэм ипащэу Андзэрэкъю Марзиет, артисткэ цэриоу Шъэожъ Розэ, Къэралытю академическэ къэшьокю ансамблэу «Налмэсэм» идирукторэрэ Бастэ Азмат, общестьвеннэ юфышлэу Мэшфешу Нэджэт, нэмыхкхэмий.

Творческэ мэфэкъыр зэгъэзэфэгъэ-зэпьыгъещагъэу дахэу зерища АР-м изаслуженнэ журналисткэу Кушью Светэ.

Мэфэкі зэхахъэр шүфес псэльэ фабекъе къызэуихыгъ АР-м культурэмкі иминистрэ игуадзэу, УФ-м, АР-м ыкъи Республике Ингушетилем язаслуженнэ юфышлэу Шъэуапцэкъю Аминэт. Кимэ ильэс

самблэхэм яхъатыркі къышыралотыкъыгъ.

Къыткіхъухъехэрэ кілэцыкъухэм, ныбжыкъиэхэм сэнаущыгъэ ин зэрахэлтыр ишисэх фольклор купеу «Тыжыным» хэтхуу Гъобго Дамир, Лыбзыу Джантый, нэмыхкхэм адыгэ пщынэр, шыкъиэпшынэр, пхъекъычир зэрэгэжъынчыгъехэр. Мэфэкым адыгэ къэшо мэквамхэу Кимэ къеъэлокъиэ-шыкъиэхэм тетэу зэригъэзэфэжъыгъехэр къышырагъэуагъэх Шэуджэн Рустам, Шэкло Зураб, Мызэ Ислыам, Хъупсэ-рью Салбый. Шъяукъуй Аидамыр «Аидамыркъан иорэд» къызэриуагъэри гум хакпкэштыгъэх.

щылъигъэкъотэн гугъапIэр Бислан епхыгъ.

Лъэцэрьыкъю Даринэ пшъешэжъые цыкъу дахэми саери щыгъэу адыгэ шыкъиэпшынэм къышыригъэуагъ.

Лъэцэрьыкъю Кимэ къызыыхъээр ильэс 75-рэ зэрэхъугъэм фэгъэхъыгъэ мэфэкъыр — сиҳхатитлур зы та��иуэу чыагъэ, Кимэ ишү зэрэшхъальтэрэм, шум шуу къызэрэпеклорэм ар ишыхъатыгъ. Итхыльхэмкіэ ныбжыкъиэхэм лъэпкъ мэкъэмэ къеъэуагъэлэр зэрэгъаша, адыгэ шыкъиэпшынэр, къамылыр, егъэшэдэгэштэйхъагъ.

МАМЫРЫКЪЮ Нуриет.
Сурэтхэр мэфэкым ӏашынэ Аслын къыштырихыгъэх.

Мы зэкIэми авшэхъэхэр Кимэ ыціэ зэхахъэм икъорэльфэ Лъэцэрьыкъю Бислан Нухъэ ыкъом ипшынэ макъ, кілэлакъими, ригъэжъыкъыжъыгъэу, адыгэ къэшо мэкъэмэ зэхэтхэр ащ къыргъэшыкъуулукъых, лъэпкъ музыкэм яллэко лъагьо

ТИКЪЭГЬЭЛЬЭГЬОНХЭР

«Зэныбджэгъухэм язэуукI»

КъоқыпIэм щыпсэухэрэ лъэпкъхэм яискусствэхэмкіэ Къэралытю музееу Мыекъуапэ дэтым «Зэныбджэгъухэм язэуукI» щыфиорэ къэгъэлъэгъоныр къышыззахагъэх.

Къыблэ шъолъырым исурэтыши цэриохъэу Цэй Евгений, Виталий Коробейниковым, Александр Отрошко, Алексей Паршковым, Сергей Яшиным ятворчествэ хэхилэгъэ къэгъэлъэгъонхэр Москва, Краснодар ашызэхашаагъэх. Живописымрэ графикэмрэ язэлэсэнгъэ къышыззахагъэх сурэтшхэм яоффшагъэ дунэе шапхъэхэм адештэ. Сурэтшхэр искуствэм зэфишагъэх.

Цэй Евгений Хэгъэгу зэошхом хэлэжагъ. Сурэтэу ышынхэрэм уасэ ятыгъуауу къыхэ-

къыштыгъ. Сэмэркъэу зыхэль шыкъиэхэр ыгъэфедэштыгъэх. 1982-рэ ильэсэм идунаи ыхъожыгъэх, непи иоффшагъэхэмкіэ къытхэт.

Виталий Коробейниковыр Урысырем инароднэ сурэтшхом, зэнэхъохъум шытхууцIэхэр къашыдихыгъэх. Уахтэм диштэхэрэ сурэтхэр ышынхэр шенышу фэхъугъ. США-м, Англием, Францием, Канадэ, Польшем, фэшхъаф къэралыгъохэм иоффшагъэхэр къашагъэлъэгъуагъэх. Цыфхэм яшылакIэ, тыхъэзүүхъэрэ дунаим идэхагъэ исурэтхэм къауатуут.

Сергей Яшиным, Александр Отрошко, Алексей Паршковым ясурэтхэри Краснодар, Урысырем икъелэ цэриохъэм, Германием, Италием, фэшхъафхэм ащаалэгъуагъэх.

Цыфхэм яшылакIэ сурэтхэмкіэ къагъэльагъозэ, тарихын гукъэ ухащэ. Осетинхэм япсэукиэ псынкъиэ узылэпешэ. Унэшхор, щагур, дунаеу къэзыуцухъэхэрэ зы сурэтхэм хэолъагъох. Авторхэм краскхэу агъэфедэхэрэр зэфэшхъафых. Къэгъагъэхэм тепльэу ялэр къыралотыкъын фэш зым гъожышьор, ятлонэрэм плъжъышиор егъэфедэ. С. Яшинир шыкъиэшүхэм альхэхъ, непи сурэтэу ышыгъэм егъэрэзэ, ау неущ зыфжэштэйх нэмыхкъиэ ыгъэпсынм пыль.

Къэгъэльэгъоныр мэзаем и 5-м нэс музейм щыкъоцт. Искусствэм зэфишэгъэх сурэтшхом ѹэпэласэхэм ятворчествэ зыщызыгъэгъуазэх зышынгъохэр зэхэшцакхэм рагъэблагъэх.

САХЬИДЭКЪЮ Нурбай.
Сурэтхэр музейм къышытетхыгъэ.

Чыгум ешшүшшэрэм гухахъор итын

Мэкъу-мэшым Адыгейим иэкономике, исоциальне щынэ-ныгээ чыпэшхо ащеубыты. Агропромышленнэ комплексым хэхъоныгээ егъешыгъэнымкэ тофыгью къацахъэрим язашлохын хэбээ Ишшхээтхэм янепльэгэу ренеу рагъеты. Къэралыгээ программэ «2020-рэ ильэсэм нэс мэкъу-мэшым, гъомылапхъэр зыщащэрэ чыпэхэм хэхъоныгээ ягъешыгъэнэр» зыфирор, чыгулэжыннымкэ, хэтэрыклэжыннымкэ, чыгхэтэлэжыннымкэ, лым, ѿм якъехъыжынкэ, оптовэ гупчэхэм, фэбаплэхэм яшынкэ ведомствэ программэ гъэн-фагъэр тиеспублике щыпхыращых.

Іекыб къэралыгъохэм ясан-книжер къагъелэнлэфэ е тырахъыжыфэ тихэгъэту ежагъэр, аш иэкономике хэхъоныгээ езыгъешыгъэр зыфхэм афи-кущт гъомылапхъе къехъыжыгъэным псынкэу зэрэфежаагъэр ары. Непэ зы чыгу къуали амылэжьэу къагъанэ хууштгэл. Республиком икъоджэ зыкухэм хэхъоныгээ ягъешыгъэнымкэ тофыгью алэпзыжыгъэри зэшшохынгээн фое.

Мэкъу-мэшым жажхэу федэ къэзытире отраслэхэм ашыщ, зигугу къэтшыгъээ програм-мэхэри тэ тызэрфаем федэу псынкэу пхырышыгъэхэ ху-хэрэп. Ау мы лъэныкъом бэ

зэрэшшагъэри къэогъэн фое. Республиком амылэжыре чыгу ильяжъэп пломи хуущт, къэралыгъор мэкумэшшэ-фермер хъызметшлэхэх зеха-щэхэрэм мылькукэ зэрдэлэрэр гушуагъо щит. Адыгейим техникааклэр, технологияклэр егъе-федэх, инвесторхэр къыргэзблагъэх. Республике бюджетым федэу къихъэрэм хэхъо. Къоджэ псэулэхэм ятеплэ зехъожы. Ахэр нахь зэтэгэпсихъагъэ мэхъу, социална фэло-фашихъэр нахьшюо ашафагъэцаклэр. Раххуэхэр пстэури джыри икью зэрамыгъэцэгъагъэм емьлыт-тигъэу чыфхэм къуаджэм нахь зыкыфакъудын хуугъэ.

Тэ, нахьжихъэм, анахъеу шьонаэ зытешшодгъадэ шьоин-гээр унэе іэпилэгту хъызмет-хэм зызэрягъеушомбгъуяа фое. Ары. Мы лъэныкъомкэ шьоры зэкэ зылэ ильыр. Республиком имэхъом-мэш хэхъо-ныгээ зэрэрагъешищт къэралыгээ программэм ар изылахъеу зэрэштыри къэогъэн фое. Урысюем и Кыблэ ичигу зэрэгэбэжъульэр тинасып. Ау аш тыфэмисакъэм, икью тидэмлажъэмэ, лэуж пчагъэхэм кытгфаухумэхэ миль-кушом къехуулэштэр къэшэгъуа.

Чыфыр мышхэу бэрэ щылэн ылъэкыщтэп, чыгур ары ар зыгашхэрэп. Тыгу къэдгэ-

къыжыных адыгэ гущылэжхэу «Хъярыр зихъоир чым ешшэрэр ары», «Чылэпхэ дэгъу еуутмэ, лэжыгъэ дэгъу къэпхыжыщт», «Чыгум ешшүшшэр гуахахо «шыгыжы» зыфо-хэрэр ыкли нэмийкхэр. Къоджэдэсхэр фэйтгоу щызигъагъэрэд гуахахохэмэ хатэхэмэ зэралэжхэрэр ары. Заом ильяхъани, ззоуж ильэс-хэм цыфхэр гъаблэ ымыгъэлэнхэмкэ хатэхэм яшшогъешихъо къэкхуагъ. Зэхэкхуагъээ, учи-жихъэм зэлшэгээ хатэхэм а лъэхъаным урихынлэштгэгээ пломи хуущт. Ежхэм, яса-бийхэм, къоджэдэсхэм щынэ-ныгъэрэ япсуныгъэрэ къары-клоштим ыгъэгумэхъээ чы-гухэр къабзэу алыгыгъэх. «Хатэм хэмийлхъэрэ къыхэп-хыжыгъирэ» зэралоу, агу етыгъэу чыгур алэжыщтыгъ, ежхыри халалэу ахэм къя-тэжыщтыгъ.

Блэкигъэ лэшлэгъум ия 80-рэ ильэсхэр ары чыгулэжы-нымкэ тиеспублике гъэхъэ-гъэшхохэр зишигъагъэр, ана-хъеу лэжыгъэшху къызихы-жыщтыгъэр. А лъэхъаным къоджэдэсхэм щынэ-кэлэ-псэукэ хэшшыкэу зыкыиэтигъагъ. Ау хэтэрыкхэу горэхэри ашыгыагъэх. Джащигъум фэбаплэхэр акъу-тэу, агъэтисхээхэе лъапсэхэр рачыжъэу къыхэкыгъ. Ар блэ-

кыгъэ юф, аш пае пэе бэдзы-хэу ушысынэу щитэп. А лъэхъаным зэкіэри іеклэ алэжы-щтыгъэмэ, джы къуаджэм техникиаклэмэ технологии-кэхэмэр щагъэфедэх.

Гухэх нахь мышхэми, чыгум фыщтыкэу фырялэр охтаклэм зэблихъуяа. Къоджэдэссыбээмэ янагъокэ щыкіэгъэшт хэтэри-кхэр къагъэкынхэм ычыпэлэ тучанхэм е бэдзэрхэм ашы-щэфэнхэр нахь къыхахы зэ-рэхъуяа гукау. Тэрээу амы-ыгъэрэ, нитратхэр бэу зыхэл гъомылапхъэхэр япсуныгъэ-гъизергуюхэрэм, ахэм хва-дэгъу загъоре къазэрафахы-рэм сыда цыфхэр зыкемыгуп-шысэхэрэр?

Щэфаклом ишынэныгъэ е ипсуныгъэ зэрар езыхын зыльэкыщт, шапхъеу щынэхэм адимиштэрэ гъомылапхъэхэр къаэкээзигъахъэхэрэм хабзэклэ уголовнэ пшыгээхэр арагъе-хын фое. Ау зэрар зэрахыгъэ щэфаклом итхаяусыхэ тхылткэ хыкыумын зыфигъэзэнэу зы-ралокэ, іэутлэ ышынышь, «аш нахь юф сиэба?» ынонышь, ежъэкыщт. Тифитынгъэхэр къэтихъумэу тызэрэмысагъэр гъомылапхъэхэр хэбзэнчэе алээзигъахъэхэрэм къизфа-гъэфедэ.

Чыгум фыщтыкэу фытилэм бэкіэ ельытыгъти щынэныгъэ зыфэдэштри, типсуныгъэ изы-тетыщти. Чыгур умылэхъеу цырау пшыныр егъашли эмы-күшху альытэштгэ. Пхэшхъэ-мышхъэхэр, хэтэрыкхэу, лэу, гъэшхэкхэу ыкли фэш-хыаф гъомылапхъэхэр нэмийк чыпэхэм къаращыгъэхэм къакырыгъэчэн зэралэкыщтим епхыгъэу нахьжихъэм я Соб-вэтхэр республиком щып-сэхэрэм къяджэх ячыгу иахь дэгъоу дэлэжъэнхэу. Чыгулэ-

жхэм яшытху зэралоштыгъэр зыпкэ игъеуцожыгъэн фое. Тэшхьитлукэ къэтхьыжыхэ-рэм нахь фашэ ялэшт, тигъашли тъягэкотэшт, тиклэцыкхуяа япсуныгы нахь агъэптыгъэр.

Тызэгъусэу тызэдифхээмэ, тичигхүэр нахь гъэбэжкульэ тшын тльэкыщт, ахэм язы-тэт зынапэр республиком щып-сэурэ цыфхэр ары. Муниципальне образованихэм, къоджэ псэулэхэм япашхэм ашкіэ бэкіэ тащэгугы. Къоджэдэс-хэм юфшэн ялэнхэм епхыгъэ юфыгъор зэрэзшэштхыщтим даклоу къуаджэм ятеплэ нахьшүү тшын, аллергие узхэм якъэкхуаплэхэм тафэсакын, юфшэнхэм алэ ekloy къэлэ-цыкхуяа тпун тльэкыщт. Унэе іэпилэгту хъызметым маклэп федэу къыкхлорэр. Гуцылэм пае, чыгу соткэм сомэ мин 20-м нэсэу федэ къытын ѿльэкыщт.

Къэралыгъохэм яхзэмии мы лъэныкъомкэ юшлэн фаяхэр щылэн. Чыгур зыхэм фэгъэ-котэнгыгъэ зилэ чыфхэр къаратынхэм, лэжыгъэ гъэ-нэфагъэхэм, былымылкэ агъе-федэхэрэри ахэм зэрхэтэу, якъэгъэкын, былымышхъэхэм, щагубзыхэм япчагъэ зыкье-гъэтигъэнхэм амалхэр къыгытойн-хе фое. Республиком икъод-жэ анахь зэтэгэпсихъагъэхэр къызыхыжагъэштхыгъэ зэ-нэкхокхуяа зэрэзхашащт-хэхэм къыфагъэзэжынэу игъо тэльэгъу. Чыгу иаххэр зы-хэу чанэу юф зышлэхэрэм ашхъэ ифедэ имызакью, республиком ифедэ пайи зэрэлжэхэр нахь зэхашшэшт.

ГҮКІЭЛІ Нурбый.
Адыгэ Республикэном инахь-жхэм я Совет итхьамат.

Предметхэр къыхахы

пашэм къыхигъэшыгъ. Анахь мэхъанэ зэритеу къыуагъэр къэлэ цыкхуяа къарыкхэрэ ныбжыкхэхэр гупчэм иеджэ-пэшхохэм ачхэланхэу амал щылэ зэрэхъуяа ары.

Непэ къэлэдажаклохэм ежь яшшыногыгъээ атыштхээ экз-менхэр къыхахы, лээу тхылхэр атхых. Ахэр мэзаем и 1-м нэс птынхэу щит. Еджаплэу узычэсир ары лээу тхылхэр зыгъоин фое. Тхылтым их-хэгъэшт иаххтедзэу птынхэу къыхэхыгъэ пред-метхэм ачхэхэр. Апшэрэ еджаплэу узычэх-хыщтхэльтигъэхээхэрэхэри зэрэхъаштхээ зыкыиэтигъагъ. Ау тэрэзэу къэлэдажакло къыхихын пае ашпшэрэ еджаплэу зычэхъаштхээс ишайханхэу амал щылагъэл. Джы уштынхэм якъеуххэу алэкигъэхъашхэм, ежь мыкюм, ашпшэрэ еджаплэу чиэхъанхэу.

Гупчэм пчагъжъэу псеухэ-ре ныбжыкхэхэр едхэнхэм фэ-щагъэхэу, шынэгээ дэгъухэр ялэхэм, къыбдэт е мыльку зэрэмхэм къыххэу, едхэлэ дэгъу чи-ханхэу амал щылагъэл. Джы уштынхэм якъеуххэу алэкигъэхъашхэм, ежь мыкюм, ашпшэрэ еджаплэу чиэхъанхэу.

Сыдэу щитми, ЕГЭ-р цыфхэм агуяа аштагь, нэмийк экза-ментыхыкэ охтэ благъэм къы-зэрэмхыгушысыгъашт къагу-рыгаагъ. Джырэблагъе Урысюем и Президентэу В. Путиным къа-лэу Тверь дэт заводынхом иофишыкхэхэм залокхэм къыуагъ еджаплэхэм къачиэхъашхэм эк-заменхэр зэрэтире шыкхэм мэхъанхэш зеришэр, аш уигъэ-рэзэнхэу зэрэштыр. ЕГЭ-м щылагъэ горэхэр илэхэм, щынэгээ пытэу зэрэхуяа агъэнэфэгъах. Ар жъоныгъуаклэм и 28-м

рагъэжъэшт. А мафэм географи-иэмрэ информатикэмэ атыштхэх. Жъоныгъуаклэм и 30-м хысапыкхэ базовэ уштынхэр акушт. Мэкьюогъум и 1-м про-фильнэ хысапыр атышт. Мэ-кьюогъум и 4-м химиемрэ тарихымрэ къашэнхэм зынэгъэхэр ауплэкщтхэх. Мэкьюогъум и 6-м урысбэхэм зыкыиэтигъагъ. Ау хэтэрыкхэу горэхэри ашыгыагъэх. Джащигъум фэбаплэхэр аку-тэу, агъэтисхээхэе лъапсэхэр рачыжъэу къыхахы. Мэкьюогъум и 9-м іекыб къэралыгъуабзэхэм зыкыиэтигъагъ. Ау хэтэрыкхэу горэхэри ашыгыагъэх. Джащигъум фэбаплэхэр аку-тэу, агъэтисхээхэе лъапсэхэр рачыжъэу къыхахы. Мэкьюогъум и 13-м іекыб къэралыгъуабзэхэм зыкыиэтигъагъ. Ау хэтэрыкхэу горэхэри ашыгыагъэх. Джащигъум фэбаплэхэр аку-тэу, агъэтисхээхэе лъапсэхэр рачыжъэу къыхахы. Мэкьюогъум и 14-м обществознани, и 18-м биологии, и 20-м литерату-рэмрэ физикэмрэ зыкыиэтигъагъ. Ау хэтэрыкхэу горэхэри ашыгыагъэх. Джащигъум фэбаплэхэр аку-тэу, агъэтисхээхэе лъапсэхэр рачыжъэу къыхахы. Мэкьюогъум и 22-р резервнэ мафэм щит.

Гъэцэлхэхэр зэхээзигъэуцо-хэрэ экспертихэм зэрэгэунэ-фыгъэмкэ, къэлэдажаклохэм анахь къин къащыхуэрэ со-чиниенеу яшшошхэр, ягупши-сэхэр къызыщыраотыкхэрэри ары. Ау федэ юфшэнхэм пун-ктуационнэ ыкли орфографи-ческэ хэукононгъэхэр бэу къаххэхэх. Фразеологизмэхэр сочини-ниен щыгъэфедагъэхэм, экспертихэм нахь агу рехы, бал-лми аш епхыгъеу къыхахъо. Ударение зытемыфхэрэ мэкъэ-зэшэхэм ятхини къэлэдажаклохэм хэукононгъэхэр бэу хашшыхъэх. Литературнэ про-изведенier зытхыгъэр амшэу, ар нэмийк автор иеу альти-тэу бэрэ къыхахы. Къэлэдажак-

клохэм янахыбэм текстыр абаца-абзацау зэтэраутын аль-э-кырэп, текстыр имэхъанэ къы-зэрагурымыорэм ар ельыты-гъэу уштынхэм изэхшэцкохэм.

Ильэс заулэ хуугъэу хы-салыр тлоу зэтэутыгъэу — базовэр ыкли профильнэр — аты. Базовэр гъэпсынкхэгээ дэдэу экспертихэм альтихэм, къызыфэмшынхуэрэр къэлэ-дажаклохэм бэу къаххэхэх. Геометриери къин къащыхуэр, ана-хъэу задачахэр арых. Процен-тхэр зыхэт задачахэр къызы-фэмшынхэр бэ.

Тарихымкэ уштынхыр нахь дэгъоу макло. Блэкигъэ ильэс-сим аш федэу зымтышшуяа бэ. Ау аши амьгыэцэлэшшуяа щылэкыгъэхэм. Аш федэу тарихым ихуугъэ-шлэхэм язэкэлтыкхуяа ю. Операциеу «Баграти-он» зыфирор эр ныбжыкхэхэм ашыххэр Мэгъэгү заоу 1812-рэ ильэсим щылагъэм рагхыгъ. Ныбжыкхэхэм географичес-кэ ыкли политическе картэхэм хэшшыкхэ афырмыгъэу бэрэ къыхахы.

Биологиер атынхэу ныбжы-кабэм къыхахы. Гъэрекло ар нэбгырэ мини 100-мэ атыгъ. Балли 100 а предметынкэ къэлэдажакло 75-мэ къаххыгъ.

Еджаплэхэм къачиэхъашт ныб-жыкхэхэм ягчагъэ альтигъэу уштынхэр зыщыкхэшт щылэкэу республиком гъэрекло щагъэп-сыгъэхэм ябагъэ зэхъокхын ѿльэкыщт. Ау ар мэзаем и 1-м ехъулэу лээу тхылхэр къэлэдажаклохэм затыхэ нэуж къэнэфэштэу къыталаугъ.

СИХЪУ Гоощнагъу.

Къырым Республикар Къырым хыгъэхъунэм изы Іахъ анахъ инэу хы ШуцЭм итемыр лъэ-ныкъо Йус. Республикам ежь итамыгъэхэу гербээр ыкъи быракъыр илэх. Къырым Республикам икъэлэ шъхъаэр Симферополь.

1991-рэ ильээсүм щилэ мазэм и 20-м референдумэү щынагъэм Кырым автономиер зэтэгзүүцжыгъянэу аш щынпсэухэрэ цыифхэр клэдэүгъэх ыкы 1991-рэ ильээсүм гъэтхапэм и 17-м щынэгъэ всесоюз-нэ референдумым ар щаштагь. Мы унашьом кынгъэлтэгъуягъ Украинаам хэтэу Кырым статус илэ зэрэхуугъэр (ащыгъум республикэр аш хэтыгъ) ыкыи аш кыншгэжэхъяа гъэ щилэ мазэм и 20-р Кырым Республикаам и Мафэу агъэнэфагъ.

Нынэхэр ыштыыха билэгийн в.
Республике Къырымрэ къалэу Севастопольрэ Урысые Федерацаем къызыхэхъажыгъэхэр мы ильясым гъэтхажэм и 18-м ильяси 4 хүщт. Ар хуульгэшэхшоу тарихьым хэхьягьыкын тикъэралыгъо щыпсэухэрэ цыфхэмкі мэфекл шыныгэ хуульэ. Мыиш фэгъэхыгъэхэ тофхъабзэхэр, концертхэр, зэхахьэхэр тикъэралыгъо ишьольыр зэфэшхъяфхэм ильяс къес ашэклох. Ахэм зэу ашыщ Адыгэ Республикари.

Шыгуу къэдгъэкъыжын, 1921-рээдээсээм чъэптыгүйн и 18-м РСФСР-м хэхъэрээ Кырым АССР-р зэхажагь. Къэндзалхэр, ермэлхэр, болгархэр, урымхэр, нэмэцхэр, нэмэык лъэпкъхэр

Кырымрэ Севастопольрэ хэхъоныгъэхэр ашIых, ыпекIэ лъэкIуатэх. Щыфхэр нахьышIум Ѣыгугы-хээз Iоф ашIэх, унагъохэр ашIэх, ясабыйхэр anIух. Ары зэкIэмэ анах шъхъяIэр.

1944-рэ ильэсүм жьоныгьуа-
клем Кырым рагъэкыгъаях.
1954-рэ ильэсүм мэлыльфэ-
гум Кырым хэкур Украинскэ
ССР-м хагъехьаг. Джы кызын-
нэсыгъэми а лъэбэксур мыт-
эрэзигъэу цыфхэм, политик-
хэм алтыгэ. Ӯпэкэ кызыэрэ-
щытгуагъэу, 2014-рэ ильэсүм
Кырымэр Севастопольрэ Уры-
снам кынхажыгъялж.

непэ зэкіеми дэгьоу тэльэгүй. Ау Кырымрэ Севастопольрэ янасып къыхыгъ, Урысъем къыхехъажынхэмкіе цыфхэр бэшлагъэу зыкхъопсыщтыгъэхэ референдумыр зэхаацарь, нэхэрэ цыфхэм къэрэлгэвом илаштышыгъэ унашьор иргю дэдэу альтигатарь ыкчи дырагъэштагь. 2014-рэ ильэсийм гъэтхам и 17-м лэккыб къэралыгъохэм аяцыщыбэмэ Урысъем санкциөхэр къитыралхъагъэх.

Тарих мэхъянэшо зиэ хэдэнир цыфхэм зашыгъэр ильэсий 4 хуугъэ, Кырымрэ къалеу Севастопольрэ аацыпсэухэрэр аш рыхгэлжжыхарал ялаж.

Нахъышум щэгүгъых

2013-рэ ильтээсүм, шэкцогъум Украина нэг политикийн кризисийр кызыншлэжье эм, Президентэү В.Януковичэ Азаровыр зипэцэ Правительствэмрэ «евроинтеграцием» елтэвлийкэу фырьяэм Кырым илашгэхэм дырагчэштагь. Кырым и Парламент хэтхэм зэралтыг таажэмжкэ, оппозицием изекчуаклэ къера-лыгъом иль экономикийн ыкчи политикийн зыгкъитынгъэр зэщегжакьо. Аш dakloy Автономи нэг Республику Кырым и Апшээрэ Совет Урысъем ишьольтырхэм адьярые ныбдэгч уныгъэ-зэлхынгъэр агъэлтийнэү цыифхэм къяджагь. Ау цыиф кызыэркюхэм алорэм, яептлыкэ Украина нэг илашгэхэм дырагчэштэн адаагъэп. Кырым изакьоп, Донецкэ ыкчи Луганске хэхүхэм ашыгсээхүэрэ цыифхэри законым димыштэу хабзэр зыбытгыжэхээ политикжэм алзуючжыгъэх. Аш кыкчэлтыкчагъэр

хъульхээм къызэррагьэльгъуа-
гъэмкэ, зыма��ъ зытыннымкэ
фитынгъэ зиэ цыфхэу хэ-
дзыпэ участкэхэм къяклонла-
гъэхэм япроцент 96,7-м еху-
мэ Къырымрэ Севастопольрэ
Урысыем хэхъажынхэм дыра-
гъештаг. УФ-м и Президентэү
Владимир Путинрэ зыкэлтхэгъэ
унашьом диштэу ахэр Урысы-
ем исубъектхэм ашыщ хъульхэ.
США-м, Европейскэ Союзым
хахьэхэрэ къэралыгъохэм ар
мытэрээзэу алъытагъэми, Уры-
сыем ыкИ Къырым ашыпсэу-
хэрэ цыфхэм къэралыгъом ипа-
щэ ышыгъэ унашьор игъо дэдэү
алъытагь ыкИ дырагъештагь.
2014-рэ ильзэсим гъэтхапэм и
17-м іёкыб къэралыгъохэм
ашыщыбэмэ Урысыем санкци-
хэр къытыральхъагъэх.

Тарихъ мэхъянэшхо зиэ хэдэныр цыфхэм зашыгъэр ильэси 4 хуягу, Кырымрэ къалэу Севастопольрэ аштыпсэухэрэр аш рыхгээжьыхаар, ялажь.

Мы юфыгъом ептылкүй фыриләм тыщигъэгъозагъ гуманитар уштыйнхэмкә Адыгә республика институтым научнә юфшэнымкә пашәм игудзэу Пэнэшыу Аскәрбый.

— Кырым Урысыем хәхъяжынэу зэрэхъугъэр къэплон зыхъуклэ, кыдептыйтэн фае а лъехъянам дунаим кытхехъухъэштигъэх хъугъэ-шлагъэхэр. Украинаим щыхъухэрэ тофыгъохэм зэхъокыныгъэхэр афэхъугъэх, пашэри зэблахъугъ. Украинаим э Урысыемре язэфыщтыкіэхэр нэмымкэ шылыкъэ хъугъэх. Дунэе политикэми зэхъокыныгъэхэр фэхъугъэх. «Геополитическая ситуация» зыфилоу дунаим щагъэпсырем ельтыгъэу а лъехъянам нэмымкэ хэкыплэтикъералыгъо илагъэп Кырым Урысыем къиххажынэу. Аш къэбарэу пылтыр шъхъафы. Хрушевыр тетызэ Кырым Украинам ратыгъаг, нэужым а улчэр къаэтыжыгъэп ау, кызыэрэслуагъэу, «геополитическая ситуация» зэхъокыныгъэу дунаим тэхъухъагъэхэм политикэу кыщеклокырэм ельтыгъэу етланэ Кырым щыпсэурэ цыфхэм яшлонгоныгъэкэ референдумрагъэклокыгъ. Аш кыргъэльтэгъуагъ Урысыем хәхъажынхэу, тоф дашлэнэу юкы дэпсэунхэу цыфхэр зэрфаехэр. Украинаим зыхэтхэм ящылакэ зыфдагъэрэм джы зэрэхъурэмэ зэбгээшшэнам пае тофхэм язытет пшэн фае. Сэ сизэрэхаптъэрэмкэ, мылтуу дэхэклий мыш халъхагъ. Кырым Урысыем зэрэххажыгъэр къэралыгъуабэмэ агу рихыгъэп, нахыбэмэ ар аштагъэп. Ежь Украинэри джы къызнэсигъэми аш эзэгжырэп. Ареүтштэу щитми, ыпеклэ улпльэмэ, Кырым инеушрэ мафэ нахь дэгүү хъунэу ары цыфхэр зэрэштгүгхэрэр. Сыда пломэ ежь цыфхэу аш щыпсэухэрэр арых ар къэзйончуу щитыр. Кырым ис цыфхэм япроцент 90-м Урысыем зэрэххажыгъэхэм дырагъэштагъэу мэлсэух. Нэфэшхъаф еплтыкэ зилэхэри ахэтих. Ау, сид алыагъэми, мы хъугъэ-шлагъэр тарихъым хэхагъ, цыфхэм аштагъ, къэралыгъом щыщ хъугъэх. Неущирэ мафэр нахь дэгүү хъуным цыфхэр щэгугъых, шлэжьир агъэлъаплээ ыпеклэ льыкотэнхэ гухэль яи.

ИСКУССТВЭР — ТИБАИНЫГЬ

ШІушлагъэр лъапсэм ыкупкі

Дунаим щыцірыю къэшьокю ансамблэу «Налмэсым» иконцертхэм сый фэдизирэ уяплтыгъэми, зым зыр нахь дэхжээу ольытэ. Зэгъэшихэм къашыхъаты творческэ купыр ыпэкі зэрэлзыгъуатэрэр.

2017-рэ ильэсыр «Налмэсым» зэфихысыжызэ, къашьюо къышыгъэхэр лъепкэ искуствэм ибайныгъэхэу зэрэштхэр къигъэлтэгъуагь. «Си Адыгей», «Тыргъэтая», «Ижыра зэфаку», «Ныбыжыкіэ къашью», «Зекозыгъэльят», «Исламый», «Зэфаку», фэшхъафхэри гум къегущыкыых. «Адыгэ уджхэр», «Налмэсир къэшьо», «Лъепечасэр», «Къашью» зыфилохэрээр ильэсыбэ хъугъэу артистхэм къашыхъэрэм ашыщых. Гум къылтымынэсырэ ахэтэпшь, щытхум зыдедгэхъыхырэп.

Жъы хъущтхэп

«Налмэсым» икъашьюхэр жы хъущтхэп. «Адыгэ уджхэм» уяплтызэ, лъепкыым шэн-хабзэхэу нахыпекі илгэжэхэм тинепэрэ ўылакіэ чыпілэ зэрэшгъотырэр

къашьом къеуатэ. Пшъашъэхэр нэгушох, яшуашъэхэр зэфэдэхэп. Клалэхэри пчэгум гоххэу къышэлтэгъох. Къэшьуаклохэр зэрээдештэхэрэм лъепкыым иуджхэм якупкі ыупкіэу къызэуехы.

Кавказ къэшьо зэхэтхэр іэкіб къэралыгъохэм ашыпсэухэрэ тильпкэгъуухэм ящылакіэ епхыгъэх. Шэныгъэлэжэу Пащэ Мадинэ къашьом итарихь, непэ епльыкіэу фытилер пчыхъэзэхахъэм къышаолатагь. Къэбар гъашэгъонхэр аш зериугоигъэхэм фэш «тхъаугъэпсэу» зэхэцахъохэм раожьыгъ.

Яныбджэгъу ыцікіэ

Ильэс 15-кіэ узекілэбэжьмэ, автомобиль зэутэклэ Адыгейим игъогу къытхехъухъа гэж къыхэкіэ «Налмэсым» икъэшьокю цэрилоу іэбдэкю Руслан идуний ыхъожьыгъ. Зыгу къытемьюжырэ ныбджэгъушум пчыхъэзэхахъэр фэгъэхыгъиэ щытыгъ.

Кавказ лъепкхэм якъэшьо зэхэт гур ыгъэузыгъэ къодыи. Художественне пащэу Хъоджэе Аслын къызэриуагъе, іэбдэкю Руслан ишүшлэгъекіэ непи «Налмэсым» хэт. Артистым игутое зэхэтымыхми, инэлльээвү шъабэ, игукіэгъу, икъэшьуакіэ

узылпащэ. Руслан удэгущылэ шылоигъо ухэштэгъы.

Адыгэ Республикэм изаслужене артисткэу Афэшэгъо Файнэ ыгъэхъязырыгъэ едзигъом рэхьатэу уялтын плъэкинэу щытыгъэп. Кавказ къашьор «Налмэсым» пчэгум къышшы. Р. іэбдэкъор а къашьом зэрэхлэжэштгэгъэр экранышом щыольгъу. Руслан пчыгъоу къышытгъэм «Налмэсым» иартистхэр къызынэсихэкіэ, экраныкіэ Р. іэбдэкъор тэльэгъу. Артисты дахэу къэшьо. Клэухми гупшишко хэль. «Налмэсым» иартистхэм Р. іэбдэкъом ишүшлэгъэ лъагъекуатэ, аш чыпілэ еуцохэшь, къашьом падэжкы.

Залым тысылэ нэкл иэжкыгъэп. Цыфэу чэсхэм нэпсыр къызэрхырэм гур ыгъэльэп-рэпштгъэ. Руслан иныбджэгъуухэм ылъэ тырагъэуцожыгъэу къытыхъою нэгъеуплэгъуухэр къыхэкіэгъэх.

Къашьом икъежьап

Псэ зыпти къашьор шъуашэмэрэ къэшьуаклохэм къагъекіэрэ. Хъакъуй Анжеликэ, Бэрзэдж Дианэ, іэшьинэ Руслан, Къулэ Алый, Едыдж Гушъа, Ахтэо Бэлэ, Бахъуко Адамэ, Къулэ Мурадин, Къулэ Адэмэр,

Нэмитэкъо Заремэ, нэмикіхэм якъэшьуакіэ дгъэшэгъохырэп. Лъепкэ искуствэм лъапсэу илэм икупкі къызэуахы. Бэрзэдж Дианэ, Хъакъуй Анжеликэ, фэшхъафхэу къашьор къыхэзидэхэрэм янэлльэгъухэр щэчигъэх, псэ зыпти творческэ иофшлагъэм уасэу фэтшырэм иджеэрпэдэжкы.

Хъажэкъо Пщымафэ, Хъурмэ Темиркъян, нэмикі ныбжыкіхэм бэкіэ уялгыгъэ. П. Хъажэкъом «Лъепечасэр» къызэришырэм артистым ишыкігъэ нэшанэхэр хэолъягъох. Пкыр ишыгъ, нэгушу, псынкіэу зэгъазэ, лъапекіэ зыуцукіэ, пчэгур «къигъэгүштэгъиэрэм» фэд. Къэмбигъур къычесэшь, ынхэр къэшэтихъеу къашьом пеублэжы.

Пчыхъэзэхахъэр къагъебаигь Р. іэбдэкъом икъоджэгъууху Улапэ къыкыгъэхэм, илахылхэм, артисты шуукіэ зыгу къэкыжыхъеу концертэм епльыгъэхэм. Иэбдэкъо Руслан ишүашьоу Рамитэ адыгэ шуашэр щыгъэу пчэгум къихьи, ята къашьюо къышытгъэм икіух къызэдэжкы.

ригъэлльэгъуагъэм тигъэгушуа. Концертэм епльыгъэ Едыдж Мэмэт къызэрэтиуагъе, аш фэдэ едзигъохэм щылэнгъэр лъагъекуатэ. Хъоджэе Аслын, Бастэ Азэмэт, нэмикі эзэшшаклохэм тафэрэз. Мэзаем и 27—28-м «Налмэсым» иконцертиту Мьеукъуапэ ўыкіошт. Концерт программэхэр зэфэшхъафых.

И. Моисеевым иансамблэ теплъышт

Къэралыгъо ансамблэ цэрилоу Игорь Моисеевым ыціэ зыхырэм ипчыхъэзэхахъэ гъэтэхээ мазэм и 8-м апэрэу Мьеукъуапэ ўыкіошт. Хъоджэе Аслын ыгъэуцугъэ адыгэ къашьюо «Лъепететыр» ансамблэм къышытгъ.

ЕМТЫЛЬ Нурбий.
Сурэтхэр зэхахъэм къышытгъэх.

Зэхэзыщагъэр
ыкіи къыдэзыгъэкырэр:

Адыгэ Республикэм лъэпкію Иофхэмкіэ, іэкіб къэралхэм ашы псэурэ тильэпкэгъэхэм адьряиэ зэпхынгъэхэмкіэ ыкіи къэбар жуугъэм иамалхэмкіэ и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер
зыдэзыгъэр:
385000,
къ. Мьеукъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
Редакцием авторхэм
къаихырэр А4-кіэ
заджэхэрэх тхапэхэу
зипчагъэкіэ 5-м
емыхъухэрэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлжээ, шрифттыр 12-м
нахь цылгунэ Ѣытэп.
Мы шапхъэхэм адимыштэрэх тхыгъэхэр
редакцием зэхэгъэхэжкы.
E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъатыгъэр:
Урысы Федерацием
хэутын Иофхэмкіэ,
телерадиокъэтын-
хэмкіэ ыкіи зэльы-
Іэсикіэ амалхэмкіэ
и Министерствэ
и Темир-Кавказ
чыпілэ гъэйоры-
шап, зэраушыхъа-
тыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщаухытэр:
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мьеукъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэкіэмкіи
пчагъэр
5012
Индексхэр
52161
52162
Зак. 78

Хэутыним узчи-
кэлхэнэ Ѣыт уахтэр
Сыхытэр
18.00
Зыщицэлхэгъэх
уахтэр
Сыхытэр
18.00

Редактор
шъхыа
Дэрбэ Т. И.

Редактор шъхыа
игуадзэр
Мэшлэкъо С. А.

Пшъэдэкы
зыхырэм
секретарыр
Жакіэмкіо
А. З.